

Program for ATM-rådsmøte 23. november 2020

ATM-rådsmøte i Buskerudbysamarbeidet holdes mandag 23. november 2020 kl. 16:30 – 18.00 som digitalt møte på Teams.

Hensikt med møtet

Hensikten med møtet er å orientere om status i arbeidet med byvekstavgift, Nasjonal Transportplan og andre aktuelle saker for Buskerudbysamarbeidet.

Dagsorden

16:30 Velkommen,

v/ Monica Myrvold Berg, ordfører i Drammen og leder av ATM-utvalget og ATM-rådet.

16:40 Høringsrapport om konkretisering av mobilitets- og parkeringsstrategien på jernbanestrekningen Lier – Kongsberg

v/ Trine-Marie Molander Fjeldstad og Vetle Riis Hallås, planrådgivere i BaneNor Eiendom

Spørsmål, kommentarer

17:00 Mandat for faglig utredning av byvekstavgift

v/ Rolf David Ramslien, daglig leder Buskerudbysamarbeidet.

Spørsmål, kommentarer

17:20 Status i arbeidet med Nasjonal transportplan 2022-33

v/ representanter fra Viken fylkeskommune og de statlige transportetatene

Spørsmål, kommentarer

17:50 Prosess revidering handlingsplan belønningsmidler 2020/21

v/ daglig leder Buskerudbysamarbeidet, Rolf David Ramslien

18:00 Slutt

Som underlag for innlegg om Mandat for faglig utredning av byvekstavgift vedlegges ATM-utvalgssak 32/20 med vedlegg og som underlag for innlegg om Høringsrapport om konkretisering av mobilitets- og parkeringsstrategien på jernbanestrekningen Lier – Kongsberg vedlegges ATM-utvalgssak 34/20 som skal behandles i ATM-utvalget fredag 27. november 2020. Se under.

Sak 32/20 Mandat for faglig utredning av byvekstavtale

Hensikt med saken

Vedta forslag til mandat for en faglig utredning av en effektiv og målrettet byvekstavtale uten bompengefinansiering.

Saksframlegg

Den 02.09. mottok Buskerudbysamarbeidet [brev fra samferdselsministeren](#) om videre arbeid med byvekstavtale, samt [svaret på det skriftlige spørsmålet](#) Masud Gharahkhani stilte i Stortingets spørretime 26.08. Med dette som utgangspunkt vedtok ATM-utvalget 25.09. at det nå skal lages en sak med forslag til mandat som behandles i ATM-utvalget 27.11.

I e-post datert 12.11 og i administrativ styringsgruppes møte 13.11. ble det fra Statens vegvesen pekt på at:

«Etter vår faglige vurdering, bør det gjøres en avveining av hvor omfattende utredningsarbeid skal være, i forhold til de signalene som er gitt i brevet fra statsråden. Vi viser også til at statsråden i brevet signaliserer at Buskerudbyen i tillegg bør utrede alternativer som har en form for bompengefinansiert bypakke som underlag. På denne måten kan virkemiddelbruk og måloppnåelse med og uten bompenger vurderes opp mot hverandre, før det tas stilling til hvilken tiltakspakke og virkemiddelbruk som bør legges til grunn for en ev. framtidig byvekstavtale. Etter vår oppfatning blir ikke dette svart ut her, noe som vil kunne forsinke prosessen mot byvekstavtaleforhandlinger.»

Utkast til mandat

Utkast til felles politisk sak om mandat for behandling i kommuner og fylkeskommunen kan leses [her](#), og ligger også under som vedlegg3: Utkast til sak om utredningsmandat for byvekstavtale, datert 16.11. Det legges opp til en drøfting av de foreslåtte faglige rammene for utredningen og den politiske prosessen.

Forslag til prosessplan:

Dato	Fora	Leveranse/aktivitet
27.11.	ATM-utvalg	Anbefaling av mandat med felles politisk sak
Første møte 2021	Kommunestyre/ Fylkesråd	Behandling av mandat for det faglige arbeidet med byvekstavtale
23.04.	ATM-utvalg	Status utredning byvekstavtale
Mai/juni	Kommunestyre/ fylkesråd	Status utredning byvekstavtale
24.09.	ATM-utvalg	Behandling av sak om utredningsrapport
Nov/des	Kommunestyre/ fylkesting	Politisk behandling av utredningsrapport

Administrativ dialog med Statens vegvesen

I august ble det som ledd i den administrative dialogen om forhandlingsgrunnlaget som da var under utarbeidelse gjennomført trafikkberegninger. Disse beregningene ble gjort for å sjekke ut hvordan endrede forutsetninger basert på RVU 2018 og nye SSB prognoser påvirker muligheten for å oppnå nullvekstmålet med en byvekstavtale uten bompengefinansiering. TØIs arbeidsdokument kan leses [her](#) og resultatene indikerer at nullvekstmålet kan nås uten bompenger som virkemiddel.

Det ble også gjennomført et møte mellom Buskerudbyen og Statens vegvesen/Vegdirektoratet 22.09. Oppsummering fra møtet kan leses [her](#).

Forslag til konklusjon: *Forslag til felles politisk saksframlegg med mandat for faglig utredning av byvekstavtale for Buskerudbyen uten bompengefinansiering anbefales og oversendes for lokalpolitisk behandling i kommunene og Viken fylkeskommune.*

Vedlegg:

Utkast til felles politisk sakframlegg om mandat for faglig utredning av byvekstavtale for Buskerudbyen uten bompengefinansiering

Dato: 16.11.2020

Hensikt med saken

Behandle mandat for en faglig utredning av en effektiv og målrettet byvekstavtale for Buskerudbyen uten bompengefinansiering.

Saken fremmes til parallell politisk behandling i de respektive kommunestyre og i Viken fylkeskommune. Rådmennene/kommunedirektørene har utarbeidet dette felles saksframlegget og legger fram likelydende forslag til vedtak.

Bakgrunn

Den 02.09.2020 mottok Buskerudbysamarbeidet [brev fra samferdselsministeren](#) om videre arbeid med byvekstavtale, samt [svaret på det skriftlige spørsmålet](#) Masud Gharakhani stilte i Stortingets spørretime 26.08. I brevet fremkommer det at:

«Samferdselsdepartementet er ikke prinsipielt i mot at det kan inngås byvekstavtale uten bompengepakke, men antar at det i praksis vil kunne bli krevende å nå målene for en slik avtale bl.a. knyttet til nullvekst i persontransporten med bil...For at det skal være interessant for staten å gå videre med en prosess som grunnlag for en mulig framtidig byvekstavtale, mener departementet at Buskerudbyen – i samråd med Statens vegvesen - på faglig grunnlag også bør utrede alternativer som har en form for bompengefinansiert bypakke som underlag.»

Med dette som utgangspunkt vedtok ATM-utvalget (politisk styringsgruppe i Buskerudbysamarbeidet) den 25.09. følgende:

«I lys av nytt nullvekstmål og brevet fra Samferdselsdepartementet datert 2. september, er det behov for å utarbeide nytt kunnskapsgrunnlag. Buskerudbyen har vært klare på utgangspunktet om en effektiv og målretta byvekstavgift, der nullvekstmålet kan nås uten bompengefinansiering.

Det anbefales i første omgang å lage en sak om mandat for utarbeidelse av nytt kunnskapsgrunnlag for behandling i Buskerudbyens organer og politiske organer i kommuner og fylkeskommunen. Det legges til grunn for mandatet at det skal utredes hvordan det nye nullvekstmålet skal forstås og kan nås uten bompengefinansiering.

Når resultatet av denne utredningen foreligger, vurderes det om andre alternativer skal utredes, herunder alternativer for ulike former for bompengefinansiering.»

Forslag til mandat

Overordnet lokalpolitisk føring og hovedprioriteringer

Det er enighet i Buskerudbysamarbeidet om å jobbe for en effektiv og målrettet byvekstavgift uten bompengefinansiering. Denne overordnede lokalpolitiske føringen legges til grunn for alternativene som skal inngå i den faglige utredningen, og innebærer en satsing på tiltak som påvirker transportetterspørselen, reduserer bilbruk og gir bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur. Dette betyr at større vegprosjekter som krever bompengefinansiering ikke vil inngå i denne utredningen.

Følgende hovedprioriteringer anbefalt i ATM-utvalgets møte 05.06.2020 legges også til grunn for alternativene som skal utredes:

- Belønningsmidler til fortsatt forsterket bussdrift
- Investeringsmidler (programområdemidler) til å utvikle og ta igjen manglende investeringer på hovedvegnettet for sykkel.
- Investeringsmidler til fremkommelighetstiltak for buss som vil gi stor nytte og effektive forbindelser til viktige reisemål, som jernbanestasjoner og nytt sykehus.
- Investeringsmidler til stasjoner og knutepunkt. Dette vil sammen med et forbedret togtilbud styrke togets konkurransekraft.
- Investeringsmidler til tiltak for gående
- Arealplanlegging og parkering
- Ny teknologi og smart mobilitet

Buskerudbysamarbeidet har også vært enige om at det er viktig å sikre tilstrekkelig handlingsrom i forhandlingene om byvekstavgift. Dette betyr at utredningen av alternativene vil utgjøre et viktig utgangspunkt for forhandlinger med staten, men at sammensetningen av tiltak ikke må forstås som et endelig lokalpolitisk forslag til tiltaksportefølje. Det skal heller ikke konkluderes med én anbefaling

i utredningen. Hvilke tiltak som skal gjennomføres avgjøres gjennom forhandlingene om byvekstavtale.

I utviklingen av alternativer bør det legges vekt på å utforske mulighetsrommet innenfor de ovennevnte rammer som er gitt for utredningen. Analysene bør derfor synliggjøre et spenn både når det gjelder virkemidler og investeringsnivå. Pakkene kan for eksempel ha ulike «dosering» av sykkeltiltak, kollektivtiltak, bilregulerende tiltak og infrastrukturinvesteringer.

Det bør legges vekt på å utvikle alternativer som gjenspeiler en balanse mellom lokale forventninger til statlige midler og muligheten for forpliktende lokal og regional finansiering.

Den konkrete sammensetningen av virkemiddelpakkene avgjøres av partene i samarbeid. For alle virkemiddelpakker skal det gjennomføres transportanalyser som viser at nullvekstmålet nås, samt samfunnsøkonomiske vurderinger.

Nullvekstmålet

Regjeringen har i [brev av 08.06.2020](#) fastsatt et videreutviklet nullvekstmål som legges til grunn for nye byvekstavgifter, og følgelig også for denne utredningen:

«I byområdene skal klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange.»

Den nye målformuleringen er tydeligere på hvilke hensyn som ligger til grunn, og trekker inn effektiv arealbruk som virkemiddel samtidig som målet om nullvekst i persontransport med bil videreføres.

Utredningen skal analysere måloppnåelse av ulike alternative innretninger av tiltak og virkemidler i en mulig byvekstavtale. Det skal også gjøres en vurdering av hvordan tiltakene kan bidra til å nå de øvrige NTP-målene med enklere reisehverdag, økt konkurransevne for næringslivet, mer for pengene, effektiv bruk av ny teknologi og nullvisjon for drepte og hardt skadde. Målsettingene i Buskerudbyens samarbeidsavtale, datert 01.01.2015, legges også til grunn for utredningen.

I brevet åpnes det opp for at avtaleområdet kan deles opp i inntil tre ulike soner slik at måloppnåelsen følges opp der hensynene bak nullvekstmålet er til stede. De lokale partene skal selv være med på å definere om det er hensiktsmessig med en soneinndeling for avtaleområdet. I ATM-utvalgsmøtet 25.09. ble det pekt på at muligheten for soneinndeling for måling av nullvekstmålet bør inngå i den videre utredningen, og at kommunene involveres når soneinndeling skal drøftes. I møtet ble det også konkludert med at utredningen skal vise hvordan det nye nullvekstmålet skal forstås og kan nås uten bompengefinansiering.

Regional areal- og transportplan

Byvekstavgifter innebærer et [forpliktende samarbeid](#) mellom staten, fylkeskommune og kommune om arealbruken i tråd med regionale eller interkommunale areal- og transportplaner. Buskerudbyens felles regionale areal- og transportplan 2013-2023 legges til grunn for utredningen.

Hovedinnhold i utredningen

1. Bakgrunn og formål

2. Overordnede føringer
3. Mål
4. Situasjon og behov
5. Presentasjon av alternative virkemiddelpakker
6. Alternativsanalyser
7. Måloppnåelse
8. Finansiering
9. Oppfølging og måling av resultater i byvekstavtaler
10. Styringssystem

Avgrensning av analyseområdet

Analyseområde for denne utredningen er kommunene Drammen, Kongsberg, Lier og Øvre Eiker.

Prosessplan

I brev av 02.09.2020 fra samferdselsministeren fremkommer det at Buskerudbyen skal gjennomføre utredningen i samråd med Statens vegvesen. Det blir derfor viktig å opprettholde tett administrativ dialog med SD og Vegdirektoratet underveis i utredningen.

Prosessplan:

Dato	Fora	Leveranse/aktivitet
Første møte 2021	Kstr/fylkesråd	Behandling av mandat for utredningsarbeidet
Mars/april	Buskerudbyens organer	Status utredning byvekstavtale
Mai/juni	Kstr/fylkesråd	Status utredning byvekstavtale
Aug/sept	Buskerudbyens organer	Sak om utredningsrapport. ATM-utvalg 24.09.
Nov/des	Kstr/fylkesting	Politisk behandling av utredningsrapport

Organisering

Arbeidet med utredningen skal skje gjennom Buskerudbysamarbeidets organer i samråd med Statens vegvesen/Vegdirektoratet, med politisk medvirkning og forankring i kommuner og fylkeskommune underveis i prosessen.

ATM-utvalget og Administrativ styringsgruppe er henholdvis politisk og administrativ styringsgruppe for utredningsarbeidet. Arbeidsgruppe for utredningen er fagrådet/fagrådets arbeidsgruppe. Denne ledes av buskerudbysekretariatet ved sekretariatsleder. Organiseringen av utredningsarbeidet må tilpasses den til enhver tid gjeldende organisering av Buskerubysamarbeidet.

Rådmennenes/kommunedirektørens felles vurdering

Avtalen med SD om belønningstilskudd gir de fire kommunene og fylkeskommunen mulighet til å løse samfunnsmessig høyt prioriterte oppgaver i fellesskap. Belønningsmidler skal i følge gjeldende NTP fases inn i byvekstavtaler. En byvekstavtale vil derfor være viktig for å sikre framtidige belønningsmidler og ytterligere statlige midler til å utvikle transportsystemet i Buskerudbyen. En byvekstavtale vil gi nødvendig forutsigbarhet, spesielt for busstilbudet. I tillegg er det en nødvendig arena for å løse felles utfordringer og nå felles mål gjennom samordnet virkemiddelbruk og forpliktende arealpolitikk.

Det vurderes derfor som viktig at kommunene og fylkeskommunen slutter seg til og vedtar foreliggende mandat for faglig utredning som kan danne utgangspunkt for forhandlinger om en byvekstavgift med staten.

Rådmannens/kommunedirektørens anbefaling

Buskerudbysamarbeidet jobber aktivt for å komme i forhandlingsposisjon med staten om byvekstavgift.

Forslag til mandat for faglig utredning vedtas.

Resultatet av den faglige utredningen behandles i kommuner og fylkeskommunen som utgangspunkt for forhandlinger om en byvekstavgift med staten.

Vedlegg (link):

1. [Brev av 08.06.2020 fra Samferdselsdepartementet om videreutviklet nullvekstmål](#)
2. [Brev av 02.09.2020 fra Samferdselsdepartementet om videre arbeid med byvekstavgift](#)
3. [Svar på det skriftlige spørsmålet fra Masud Gharakhani som ble stilt i Stortingets spørretime 26.08.](#)
4. [Samarbeidsavtale om klimavennlig areal- og transportutvikling i byområdet Lier – Kongsberg. Areal, transport og miljøprosjekt Buskerudbyen. Videreføring fra 01.01.2015](#)

Sak 34/20 Konkretisering av mobilitets- og parkeringsstrategien på jernbanestrekningen Lier–Kongsberg

Hensikt med saken

Behandle forslag til felles uttalelse til Bane NOR Eiendoms høringsutkast til konkretisering av mobilitets- og parkeringsstrategi for jernbanestrekningen Lier – Kongsberg.

Saksframstilling

Bane NOR Eiendom jobber med å konkretisere den nasjonale parkeringsstrategien for jernbanen som ble vedtatt i 2017 med nullvekstmålet som viktigste overordnede føring.

Våren og høsten 2020 har de jobbet med forslag til konkretisering på strekningen Lier – Kongsberg. Det har vært en prosess med digitale møter mellom Bane NOR Eiendom og de enkelte kommunene og fylkeskommunen arrangert av Buskerudbysektariatet og i fagrådsmøte 29. oktober presenterte planrådgivere i Bane NOR Eiendom et foreløpig forslag som de fikk tilbakemeldinger på. Bane Nor Eiendom har nå sendt et [forslag til rapport ut på høring](#). På side 39 og 40 i rapporten er konklusjon og avslutning.

Administrativ styringsgruppe anbefalte i møte 13. november 2020 at Buskerudby-

sekretariatet utarbeider forslag til felles høringsuttalelse som behandles i ATM-utvalget og deretter sendes ut til lokalpolitisk behandling hos partnerne. Sekretariatet samler uttalelser og sender en felles uttalelse fra Buskerudbysamarbeidet til Bane NOR Eiendoms rapport om konkretisering av mobilitets- og parkeringsstrategien på jernbanen Lier–Kongsberg.

Bane NOR Eiendom har bekreftet at Buskerudbysamarbeidet kan behandle felles forslag til høringsuttalelse i ATM-utvalgsmøte 27.11. og deretter i kommuner og Viken fylkeskommune i første møte etter nyttår. En felles høringsuttalelse oversendes til Bane NOR snarlig etter dette, senest i løpet av februar.

Det arbeides med et forslag til felles høringsuttalelse som ettersendes.

Forslag til konklusjon: *Forslag til felles høringsuttalelse fra Buskerudbysamarbeidet til Bane Nor Eiendoms rapport om konkretisering av mobilitets- og parkeringsstrategien på jernbanen Lier–Kongsberg anbefales og oversendes for behandling i kommuner og Viken fylkeskommune.*